

Zagrebački nadbiskup kardinal dr. Franjo Kuharić razgledava izložbu u pratnji gđe. Ukrainčik, prof. Lovrića, svoga tajnika, akademika Čolića i g. Gojčete

2.7. MEĐUNARODNA AKTIVNOST

Članovi prethodnika Hrvatskoga geodetskog društva od prvih su početaka društvenoga djelovanja bili aktivni i u međunarodnim strukovnim udrugama.

Posebno se cijeni aktivnost Mate Jankovića na međunarodnom planu. Njegovim posredovanjem nakon II. svjetskog rata obnovljeno je članstvo naše strukovne organizacije SGIGJ u Međunarodnom geodetskom društvu (Federation Internationale de Géomètres – FIG). Duže vrijeme bio je naš delegat u Stalnom komitetu FIG i zastupao nas na sjednicama i kongresima u Firenci, Londonu, Krakovu, Scheveningenu, Bernu, Bruxellesu, Beču, Rimu i dr. Njegovom inicijativom na Kongresu u Beču 1962. godine osnovana je posebna komisija FIG-a za inženjersku geodeziju te je 1965. godine u Rimu rukovodio radom te komisije (Kapović 1991).

Vrlo je zapažena i važna i aktivnost Mirka Tomića u Međunarodnom geodetskom društvu, gdje je od 1969. do 1972. bio predsjednik Komisije za katastar i uređenje seoskog zemljišta (**1973, Janković 1969).

U izvješću koje je Savez GIG-a Hrvatske podnio SGIGJ 3. veljače 1977. za razdoblje od 1972. do 1976. poredane su aktivnosti Saveza GIG-a Hrvatske.

Izdvajamo aktivnosti i sudjelovanje u međunarodnim stručnim manifestacijama i bilateralnu suradnju za 1975. i 1976. godinu:

- 1975. Bugarska: Korištenje fotogrametrije u arheologiji (Virgej, Osijek)
- 1975. Bugarska: Savjetovanje o katastru (Vizentin, Rijeka)
- 1975: Mađarska: Savjetovanje o satelitskoj geodeziji (M. Solarić)
- 1975. Njemačka: Geodetski tjedan, Organizirano sudjelovali članovi SGIG-a Hrvatske
- 1975. SSSR: Savjetovanje o terestičkoj fotogrametriji (V. Donassy)
- 1975. USA: XIV. kongres FIG-a u Washingtonu (M. Tomić)
- 1975. Francuska: XVI. generalna asembleja Internacionalnoga geodetskog udruženja (K. Čolić, M. Solarić)
- 1976. DR Njemačka: Savjetovanje o tematskoj kartografiji (F. Racetin)
- 1976. Poljska: Simpozij o satelitskoj geodeziji (V. Petković, M. Solarić)
- 1976. Poljska: Primjena geodezije u hidrotehnici R. Škegro, Tustonić)
- 1976. Nigerija: Zasedanje stalnog komiteta FIG-a (S. Klak)
- 1976. SSSR: Internacionalna konferencija za kartografiju (B. Borčić) (Nikolić 2007).

U 1980-im godinama Savez Društva geodeta Hrvatske u međunarodnoj je suradnji u cijelosti bio vezan uz program koji je na tom području provodio Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije. Raspored dodira s inozemnim udrugama provodio se prema pokazanom stručnom interesu koji su za pojedina područja ispoljavali republički Savezi, a djelomično i prema ključu koji se donosio i prihvaćao na zajedničkim sjednicama Predsjedništva Saveza GIG Jugoslavije. Izgleda kao da je Savez DGH imao prijašnjih godina više mogućnosti i uspjeha na provođenju međunarodne suradnje vezane uz društveni rad Saveza. Na tom području došlo je do očitog zastoja iz mnogih objektivnih razloga (Božićnik 1984).

Priznanjem Republike Hrvatske suverenom, samostalnom i nezavisnom državom od većine zemalja svijeta i primanjem u Ujedinjene narode stvorile su se nužne pretpostavke za primanje Hrvatskoga geodetskog društva (HGD) u svjetsku udruhu geodeta FIG. HGD, osnovan 25. svibnja 1993, primljen je u punopravno članstvo FIG na sastanku Stalnog odbora (Permanent Committee – PC) prigodom održavanja jubilarnog XX. kongresa FIG u Melbourneu, 5-12. ožujka 1994. godine. Na žalost, to se dogodilo bez nazočnosti našeg predstavnika, i to isključivo zbog financijskih razloga. O tom, za hrvatske

geodete značajnom događaju saznali smo iz pisma generalnog sekretara Grahame K. Lindsaya od 24. ožujka 1994, upućenog predsjedniku HGD-a. Uz dobrodošlicu u svjetsko udruženje geodeta, generalni je sekretar izrazio nadu da ćemo aktivno sudjelovati u njegovu radu, te pridonijeti daljnjem razvoju struke.

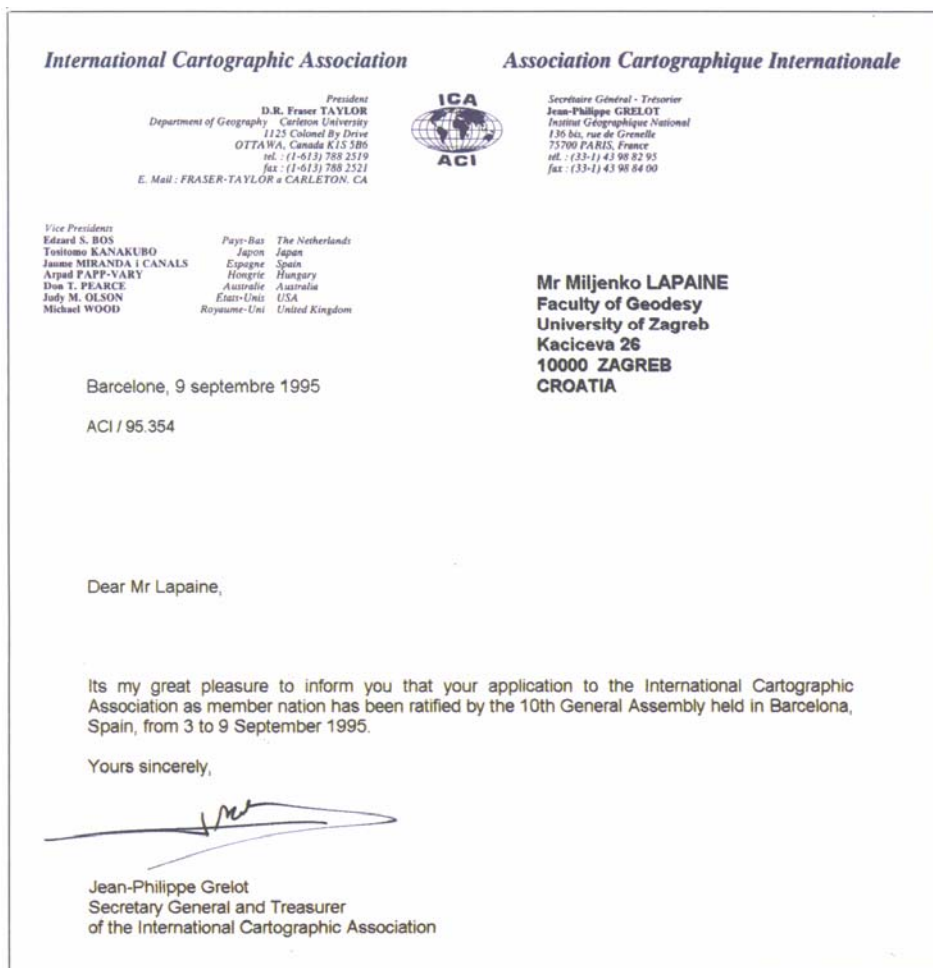
Tom su priznanju prethodile mnoge aktivnosti koje je poduzelo Predsjedništvo HGD-a, a posebno sam predsjednik akademik Krešimir Čolić. Nakon pripremnih radnji i dopisa, naša želja za primanjem u FIG definitivno je izražena 1. srpnja 1993. godine, pismom predsjednika HGD-a generalnom sekretaru. Nakon toga dobili smo od FIG-a opsežne obrasce, koje je trebalo ispuniti i zajedno s prijavom poslati Stalnom odboru, što je napravljeno na vrijeme da bi prijava bila razmatrana i usvojena u Melbourneu. Kao i kod brojnih drugih aktivnosti HGD-a, poseban trud na osiguranju sredstava za plaćanje prve godišnje članarine za FIG uložio je Marijan Božićnik, preminuli prvi tajnik HGD-a (Čolić, Roić 1996).

Prema izvješću profesora N. Solarića predsjednika stručnog odbora 5 za geodetske instrumente i metode (izabranog za nacionalnog delegata u Komisiji 5 FIG-a umjesto umirovljenog profesora D. Benčića) u periodu od 1990. do 1996. godine objavljeno je šest članaka o instrumentima u međunarodnim časopisima i jedan referat na međunarodnom skupu. U periodu od 1996. do 2002. povezana je kalibracijska baza Geodetskog fakulteta s bazom u Münchenu, održana su četiri referata na međunarodnim skupovima i objavljen jedan članak u inozemnom časopisu. Rad na tom području financiralo je Ministarstvo znanosti i tehnologije Hrvatske i djelomično Državna geodetska uprava.

Međunarodno kartografsko društvo (International Cartographic Association – ICA), (URL 4) osnovano je 1959. u Bernu u Švicarskoj. O kartografskim organizacijama koje su postojale u to doba i okolnostima što su prethodile osnivanju Međunarodnog kartografskog društva pisano je u Geodetskom listu prije više od 40 godina (Krajziger 1965). Od osnutka članstvo stalno raste do sadašnjeg broja od 81 zemlje. Međunarodno je kartografsko društvo svjetsko tijelo za kartografiju i priznato je kao forum na kojem vodeći međunarodni stručnjaci razmatraju kartografske probleme.

Jedan od osnovnih ciljeva osnivanja Sekcije za kartografiju pri Hrvatskom geodetskom društvu bio je primanje Hrvatske u Međunarodno kartografsko društvo. Miljenko Lapaine je u svojstvu tajnika Sekcije za kartografiju uputio pismo namjere glavnom tajniku Međunarodnoga kartografskog društva J. P. Grelotu. Izvršno vijeće Društva na svojoj sjednici održanoj u srpnju 1994. u Stockholmu odobrilo je prijavu Hrvatske u članstvo, a konačno prihvaćanje dogodilo se na 10. generalnoj skupštini Međunarodnog kartografskog društva u

Barceloni u rujnu 1995. za vrijeme održavanja 17. međunarodne kartografske konferencije, na kojoj je Hrvatsku zastupao Miljenko Lapaine (Lapaine 1996).

Dokument o primanju Hrvatske u Međunarodno kartografsko društvo (Lapaine 1996)

Od 8. lipnja do 27. srpnja 1997. godine održana je u Zagrebu pod pokroviteljstvom Sekcije za kartografiju HGD-a velika međunarodna izložba: *Kartografi, geo-gnostičke projekcije za 21. stoljeće.*

Miljenko Lapaine predstavnik Hrvatske na 10. generalnoj skupštini Međunarodnog kartografskog društva (Lapaine 1996)

Sekcija za kartografiju organizirala je višestruko sudjelovanje Hrvatske na 18. međunarodnoj kartografskoj konferenciji u Stockholmu 1997: referat i poster na znanstvenom dijelu, više od 20 izložaka na međunarodnoj izložbi karata te pet dječjih radova na međunarodnoj izložbi na temu Karte svijeta, na kojoj je Hrvatska proglašena jednim od pobjednika (Lapaine 1998).

U sklopu 19. međunarodne kartografske konferencije i 11. generalne skupštine Međunarodnoga kartografskog društva održanih u Ottawi 1999. godine održana je, uz ostalo, međunarodna izložba karata. Povjerenstvo za izložbe, koje je na svojoj 16. sjednici konstituirala Sekcija za kartografiju HGD-a, izabralo je 56 izložaka. Sve predložene izložke prihvatilo je Međunarodno povjerenstvo u Ottawi (Frangeš i dr. 1999). Hrvatska je na toj izložbi bila sedma po broju izložaka (Paj 2000). Fotokarta Grad Velika Gorica, autora Stanislava Frangeša i Zvonka Biljeckog, bila je jedan od izložaka na toj izložbi. Posebno nas je razveselila vijest koja je stigla gotovo dva mjeseca nakon konferencije, da je ta fotokarta dobila pohvalu (Honourable Mention) za izvrsnost u kartografiji (Excellence in Cartography) Povjerenstva Međunarodne kartografske izložbe (Lapaine 2000).

I u Ottawi Hrvatska je sudjelovala na Međunarodnoj izložbi dječjih radova. Na poziv Sekcije za kartografiju odazvalo se deset odgojno-obrazovnih

institucija s ukupno 65 radova. Prema pravilima Povjerenstvo Sekcije za kartografiju odabralo je pet radova (Frangeš, Lapaine 1999).

Na 11. generalnoj skupštini u Ottawi 32 od 78 članica pripremile su nacionalna izvješća, među njima i Hrvatska. Prema našoj ocjeni najuspješnija su izvješća podnijele SAD, Kanada, Australija i Poljska. Lijepo oblikovana izvješća podnijeli su Francuska, Španjolska, Japan, Portugal i Mađarska. Hrvatsko nacionalno izvješće (Frančula, Lapaine 1999) sigurno je iznad prosjeka i ispred izvješća nekoliko mnogo većih i bogatijih država (Frančula, Lapaine 2000).

Međunarodno društvo za fotogrametriju i daljinska istraživanja (International Society for Photogrammetry and Remote Sensing – ISPRS) sastoji se od organizacija koje su redoviti članovi i predstavljaju 94 zemlje, šest članova regionalnih asocijacija i 30 pridruženih članova. ISPRS je nevladina međunarodna organizacija posvećena razvijanju međunarodne suradnje u težnji unapređivanja fotogrametrije, daljinskih istraživanja, geoinformacijskih sustava i njihove primjene.

Dokument o primanju Sekcije za fotogrametriju i daljinska istraživanja HGD-a u ISPRS (Semak, Fiedler 1996)

Na XVIII. kongresu Međunarodnoga društva za fotogrametriju i daljinska istraživanja održanog u Beču od 9. do 19. srpnja 1996. godine Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja Hrvatskoga geodetskog društva postala je redovitim članom ISPRS-a sa svim pravima i privilegijama ISPRS-a kategorije 2. Kategorija se utvrđuje prema broju aktivnih stručnjaka učlanjenih u nacionalnu udruhu, a cilj joj je određivanje iznosa godišnje članarine u ISPRS-u. Kategorija 2 znači da naša Sekcija ima od 26 do 50 članova. Delegati Sekcije za fotogrametriju i daljinska istraživanja HGD-a bili su Teodor Fiedler, predsjednik Sekcije i Lidija Semak, tajnica. Nakon završetka sjednice, na kojoj je našoj Sekciji dodijeljen certifikat kojim se dokazuje članstvo u ISPRS-u predsjednik naše Sekcije Teodor Fiedler podijelio je zemljama članicama ISPRS-a nacionalno izvješće u kojem je opisano stanje fotogrametrije i daljinskih istraživanja u našoj zemlji.

Sekcija za fotogrametriju i daljinska istraživanja HGD-a sudjelovala je i na međunarodnoj izložbi s radovima svojih članica. Svoje su radove izložili Zavod za fotogrametriju Geodetskog fakulteta u Zagrebu, Geodetski zavod iz Osijeka i Zavod za fotogrametriju iz Zagreba. Radovi izloženi na našem izložbenom prostoru pokazali su da se kod nas primjenjuje najnovija fotogrametrijska tehnologija i instrumentarij (Semak, Fiedler 1996).

2.8. NAKLADNIČKA DJELATNOST

Izdavačka djelatnost HGD-a i njegovih prethodnika obuhvaća pregled izdanja znanstveno-stručnih časopisa, udžbenika, zbornika radova te različitih publikacija.

2.8.1. Periodičke publikacije

Najvažniji izdavački poduhvat Hrvatskoga geodetskog društva i njegovih prethodnika je izdavanje znanstveno-stručnog časopisa Geodetski list, koji uz prekide izlazi od 1919. godine, a bez prekida od 1947. godine. Stoga je Geodetskom listu u ovoj Spomenici posvećeno posebno poglavlje.

Prvim stručnim časopisom u Hrvatskoj s gotovo isključivo geodetskom tematikom smatra se Vijesnik, glasilo Udruženja civilnih tehnika kraljevina Hrvatske i Slavonije. Njegovih osam brojeva izišlo je 1914. godine u Novoj Gradiški, a uređivao ga je Jaroslav pl. Šugh, civilni geometar (Lovrić 1994).

Prethodnici Hrvatskoga geodetskog društva izdavali su još jednu periodičku publikaciju. Društvo geodetskih inženjera i geometara Hrvatske počelo je 1958. izdavati Obavijesti. Predviđeno je da Obavijesti izlaze početkom svakog mjeseca i da budu stalna veza između Društva, podružnica i članstva. U